

Lekmannarevisorernas granskningsrapport enligt 10 kap 13§ aktiebolagslagen

GRANSKNINGSRAPPORT

Till årsstämman i

Folktandvården Västmanland AB

Org nr 556766-5574

Jag har granskat Folktandvården Västmanland AB:s verksamhet för år 2017.

Styrelse och VD svarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande bolagsordning och ägardirektiv samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Mitt ansvar är att granska verksamhet och kontroll och pröva om verksamheten bedrivits i enlighet med fullmäktiges uppdrag.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen, kommunallagen samt god revisionssed i kommunal verksamhet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning. Samplanering har skett med bolagets auktoriserade revisor och en särskild granskningsredogörelse har upprättats.

Jag anser att de revisionsbevis jag inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden nedan.

Jag bedömer att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Jag bedömer därtill att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Västerås den 26 mars 2018

Hans Pettersson

Av Regionfullmäktige i Västmanland utsedd lekmannarevisor

***Folktandvården Västmanland AB
Lekmannarevisionen 2017***

1 Inledning

Region Västmanland fattade beslut om att bolagisera Folktandvården i Västmanland under 2008 och verksamheten har bedrivit i eget bolag sedan 1 april 2009. Folktandvården Västmanland AB ägs till 100 % av Region Västmanland. Regionfullmäktige utser en lekmannarevisor för granskning av bolagets verksamhet.

2 Uppdragets omfattning

Lekmannarevisorns arbete regleras i aktiebolagens 10 kap.

Lekmannarevisorn ska granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om bolagets interna kontroll är tillräcklig. Granskningen ska vara så ingående och omfattande som god sed vid detta slag av granskningen kräver.

Lekmannarevisorn ska följa de anvisningar som meddelas av bolagsstämman, såvida de inte strider mot lag, bolagsordning eller god sed.

Lekmannarevisorn ska efter varje räkenskapsår lämna en granskningsrapport till bolagsstämman. Granskningsrapporten ska lämnas till bolagets styrelse senast tre veckor före årsstämman.

2.1 Granskningsområden

Granskningen ska genomföras enligt god revisionssed i kommunal verksamhet och omfatta i huvudsak tre områden;

- **ändamålsenlighet:** om verksamheten efterlever och lever upp till fullmäktiges mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten
- **ekonomi:** om verksamhetens resultat och resurser står i ett rimligt förhållande till varandra (tillfredsställande)
- **intern kontroll:** om den kontroll som görs inom bolaget är tillräcklig, dvs. om ledning och styrning, uppföljning och kontroll är tillfredsställande.

3 Planering

Planeringen av revisionen sker tillsammans med PwC som är vald revisor i bolaget. Årets granskning innefattar bl.a. en uppföljning av föregående års kontroll av styrdokument. Andra granskningsområden som uppföljning av ändamål, ekonomisk effektivitet och intern kontroll följer av uppdraget.

Vi har inte fått några granskningsanvisningar av bolagsstämman.

4 Granskning av ändamål

4.1 Bolagsordningen

Den senaste bolagsordningen antogs i april 2014 av landstingsfullmäktige och av bolagets årsstämma den 16 maj 2014. Den är också registrerad av bolagsverket den 16 maj 2014.

Föremålet med verksamheten är att:

"... bedriva en verksamhet som kontinuerligt utvecklas och omfattar främjande, förebyggande och behandling inom barn-, ungdoms- och vuxentandvård samt därmed förenlig verksamhet."

85

Ändamålet med verksamheten är att

"... med iakttagande av den kommunala likställighets- lokaliserings- och självkostnadsprincipen bedriva den ovan angivna verksamheten såvida inte lag eller rättspraxis för viss verksamhet eller åtgärd medger undantag.

Likvideras bolaget skall dess tillgångar tillfalla Landstinget Västmanland."

Bolagsordningen har i den senaste versionen anpassats till kommunallagens krav då det fastställda kommunala ändamålet och de kommunala befogenheter som är ram för verksamheten anges.

I 16 § framgår att

"Bolaget ska bereda fullmäktige i Landstinget Västmanland möjlighet att ta ställning innan sådana beslut i verksamheten som är av principiell betydelse eller annars av större vikt fattas."

Formuleringen överensstämmer med kommunallagens krav.

4.2 Ägardirektiv till styrelsen

Det senaste ägardirektivet antogs av årsstämman 2014-05-16.

Uppdrag och ansvarsområden

Uppdraget som bolaget har specificeras tydligare i ägardirektivet. Bolaget ska tillsammans med landstinget främja länsinvånarnas hälsa och tillsammans med landstinget förbättra tandhälsan i länet. Ägardirektivet innehåller också en prioriteringsordning för uppdraget:

"... i första hand prioritera akut tandvård och i andra hand tandvård till barn med särskilda behov. I tredje hand skall tandvård för barn och ungdomar i övrigt prioriteras. I fjärde hand skall vuxentandvård för de som omfattas av landstingets särskilda tandvårdsstöd prioriteras och i femte hand vuxentandvård för övriga vuxna."

Verksamhetsmål

Enligt ägardirektivet så ska bolaget ha fastlagda verksamhetsmål för:

- Mun- och tandhälsa
- Effektivitet
- Personal-, patient- kundnöjdhet

Målen ska underställas fullmäktige för godkännande och målen ska följas upp och redovisas i Bolagets årsredovisning.

Ekonomiska mål

Verksamheten ska bedrivas med en vinstmarginal och soliditet som säkerställer en bra utveckling på sikt – ägaren förväntar sig en soliditet på minst 20 % över tiden. Ägaren förväntar sig en skälig avkastning på satsat kapital men det specificeras inte i ägardirektivet. Resultat och andra ekonomiska krav på bolaget fastställs årligen av ägaren.

Målen ska löpande följas upp och redovisas i bolagets årsredovisning.

4.3 Uppföljning av ändamålsenlighet

Vår bedömning är att den verksamhet som bolaget bedrivit under 2017 överensstämmer med verksamhetsändamålet som ägaren formulerat i bolagsordningen.

Bolagets ägardirektiv lämnar ytterligare information och direktiv till styrelse och VD om hur ägaren vill att verksamheten ska bedrivas. Uppdraget är att främja länsinvånarnas hälsa och förbättra tand-

hälsan efter en prioriteringsordning. Ägaren har specificerat verksamhetsmål som bolaget återrapporterar till ägaren i en separat verksamhetsberättelse skild från årsredovisningen, enligt överenskommelse med Landstinget. Verksamhetsberättelsen är upprättad per 2018-02-01 och redogör för kvalitetsuppföljningen, se bifogat dokument till denna rapport.

De finansiella målen i ägardirektivet, med en vinstmarginal och soliditet som säkerställer en bra utveckling på sikt anser vi vara uppfyllt med tanke på årets positiva resultat. Soliditeten i bolaget uppgår per sista december till 32 %.

Avkastning på eget kapital uppgår till 30 % (34 % föregående år).

	2017	2016	2015	2014	2013	2012
Resultat e fin poster	12 981	11 275	7 018	5 677	1 099	-5 636
Soliditet	32	28	27	25	23	25
Avkastning eget kapital	30	34	29	31		

Under året så har diskussioner om utdelning eller återbetalning av ägarens villkorade aktieägartillskott förts mellan bolag och ägaren. Vid bolagsbildningen så tillsköt Landstinget 15 Mkr till bolaget varav 500 tkr återbetalades tillsammans med en utdelning om 1 Mkr i det första bokslutet för bolaget (2009-12-31).

Styrelsen lämnar inte förslag på någon återbetalning av återstående tillskott om 14 500 tkr eller någon utdelning på upparbetade vinstmedel – totalt finns 29,6 Mkr i fritt eget kapital.

5 Granskning av intern kontroll

5.1 System för internkontroll

Enligt aktiebolagslagen svarar styrelsen för bolagets organisation och förvaltning. En god intern kontroll underlättar för styrelse och ledning att förvalta bolagens angelägenheter på ett bra sätt.

Ett bra system för intern kontroll ska förhindra att redovisningen innehåller väsentliga fel, som i sin tur kan leda till att styrelse fattar beslut på felaktiga underlag. Den interna kontrollen byggs upp av en organisation och av rutiner som innehåller rimliga kontroller för att redovisningen inte ska innefatta väsentliga fel.

Vi har under tidigare års revisioner kartlagt de interna rutinerna för intäktsredovisning och inköp samt leverantörsfakturahantering. En granskning av fakturahanteringen och resultatrapportering för de olika klinikerna har genomförts.

Vi fortsätter att följa den tidigare konstaterade differensen mellan registrerade intäkter i T4 (patient-journalsystemet) och bokförda intäkter i Agresso (ekonomisystemet). Differenser uppstår p.g.a. ett antal olika parametrar som icke beviljade tandvårdsinsatser, avräkning frisktandvård, etc.

Bolaget har tagit fram en avstämningsrapport där ett antal justeringar måste göras för att "hamna rätt". Justeringarna avser bl.a. intäkter från Försäkringskassan, Landstinget och debitering av Frisktandvård, som inte behöver motsvaras av någon behandling i perioden.

En avstämning av redovisningen av intäkterna från de olika systemen görs tre gånger per år. Utfallet varierar och redovisades till 48 tkr i augusti 2017. Per den sista december 2017 var avvikelserna 484 tkr – en avvikelse på 0.5% mot det avstämda intäkterna.

Vi upplever att företagsledningen löpande kontrollerar och följer upp differenserna som kan bero på en mängd olika felkällor. Vår bedömning är att den interna kontrollen är OK, så länge man löpande kontrollerar differensen och vid större avvikelser än 500 tkr går vidare och utreder differensen mer noggrant.

5.2 Skatter och avgifter

Redovisning och reglering av skatter, avgifter, moms samt F-skatt har skett i tid och med korrekt belopp enligt den stickprovsgranskning som vi genomfört. Redovisningen styrs delvis av ekonomiservice på Landstinget.

En rapport från T4 om momspiktig försäljning under månaden används som avstämning och kontroll mot redovisad utgående moms, endast mindre avvikelser under 5 tkr förekommer.

6 Övriga granskningsområden

Vid våra möten med företagsledningen under året har vi diskuterat intäktsramen för verksamheten som är styrd till referensprislistan för tandvård i Sverige. Förändringen i prislistan motsvarar inte kostnadsökningarna i verksamheten bl.a. avseende personalkostnaden som pressas upp av den privata konkurrensen på marknaden. Bolaget har under det senaste åren drabbats av flera avhopp där framförallt tandläkare går till en privat arbetsgivare och till en högre lönenivå. Det finns också exempel där tandläkare gått till andra Landsting och fått högre ersättning för motsvarande tjänst.

Ägaren har diskuterat alternativa riktlinjer för prissättning av tandvård som skulle kunna skapa utrymme för att möta konkurrensen om tandläkare och tandhygienister i Regionen. Ett annat sätt är att ska förutsättningar av en tandläkarutbildning i Regionen för att möta den ökade efterfrågan när allt fler tandläkare pensioneras.

För att möta behovet så har tidigare privata tandläkare anställts per timme eller hyrts in för att klara patientrevisionerna.

Folktandvårdens prislista har justerats den 15 januari 2018 enligt TLV:s nationella referensprislista efter beslut av Regionfullmäktige och bolagsstyrelsen.

7 Sammanfattning

Den sammanfattande bedömningen för 2017 är att vi inte har någon anmärkning mot huruvida bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt huruvida den interna kontrollen är tillräcklig.

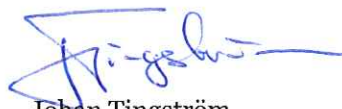
Vi avlämnar därför en granskningsrapport utan anmärkningar.

Västerås den 26 mars

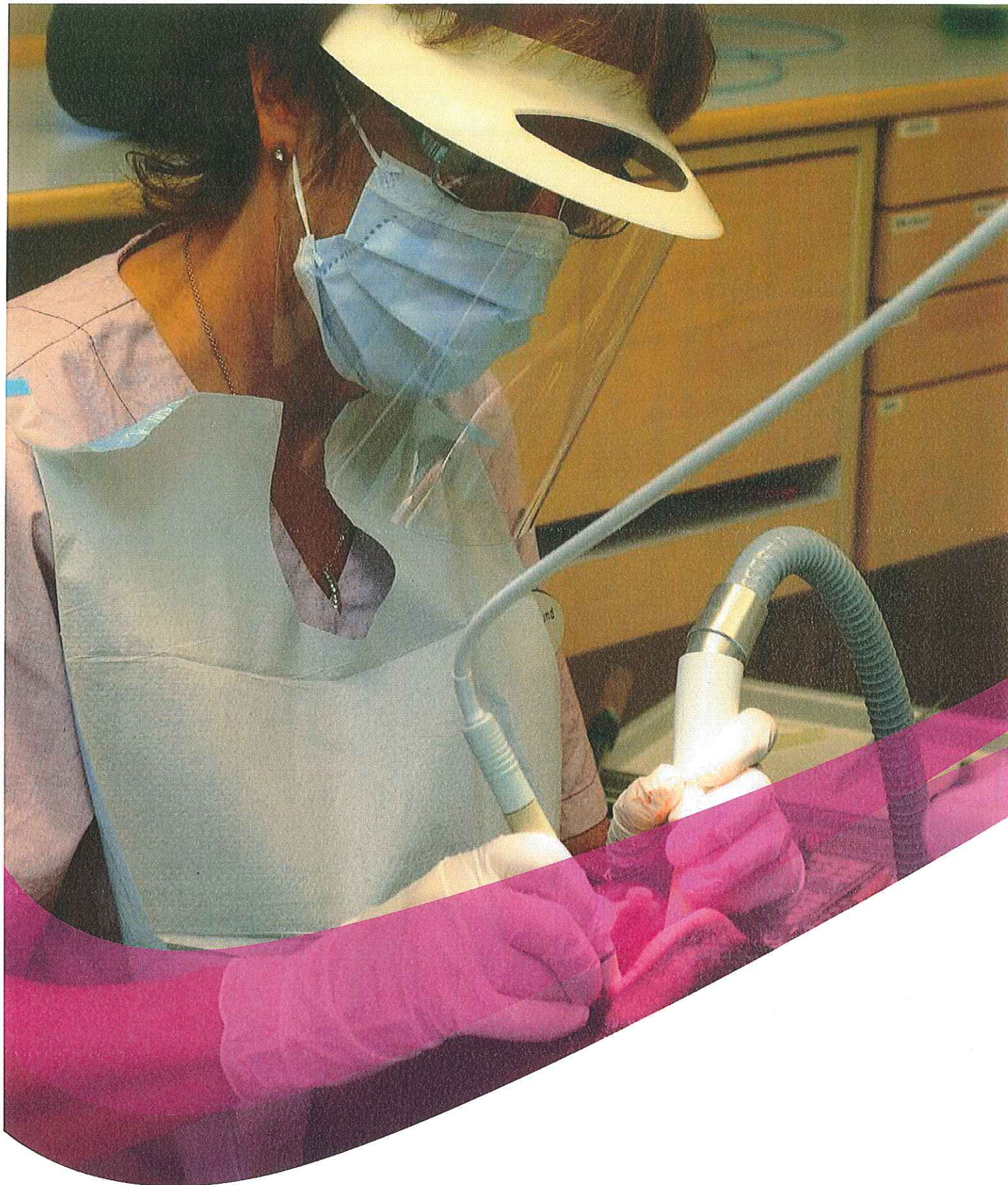
Biträde:

Hans Pettersson
Av Regionfullmäktige utsedd lekmannarevisor

Johan Tingström
Öhrlings PricewaterhouseCoopers

Årsredovisning med verksamhetsberättelse

för räkenskapsåret 2017-01-01 – 2017-12-31

Styrelsen och verkställande direktören avger följande årsredovisning.

Innehåll

Verksamhetsberättelse

VD har ordet	3
Året i korthet	4

Årsredovisning

Förvaltningsberättelse	7
Resultaträkning	10
Balansräkning	11
Kassaflödesanalys	13
Noter	14

Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i tusental kronor.

VD har ordet

När vi sammanfattar 2017 finns det många goda skäl att göra tummen upp!

Vi har mött många utmaningar längs vägen och vi har löst dem på ett fantastiskt sätt. Som vi skrev ifjol är flexibilitet en framgångsfaktor i en föränderlig värld. Vi visar prov på det ständigt och de som besöker oss upplever att vi lyssnar på dem och att de får ett bra bemötande (nio av tio patienter). Åtta av tio patienter upplever att de har blivit kallade som de förväntar sig.

Under det gångna året har vi hjälpt 39 951 Barn och Unga Vuxna vid 80 938 tillfällen, vilket är 4,4% fler besök jämfört med 2016. Det betyder att 77% av våra listade Barn och Unga Vuxna har besökt oss under året. Antalet vuxna som vi hjälpt under 2017 var 32 919 personer (52% av revisionspatienterna) vid 112 451 besök, vilket är 5,4% färre besök än under 2016.

Vi har under 2017 utfört Generella Hälsoinsatser hos 227 förskolegrupper och 161 grupper i årskurs 6. Två tusen sjuhundra äldre personer har fått munhälsobedömning och de med behov har blivit remitterad till sin tandläkare eller tandhygienist. Vi har under 2017 hjälpt 902 patienter med omvårdnadsbehov, 2 679 patienter med behov av nödvändig tandvård, 71 patienter som led i sjukdomsbehandling och 274 patienter med funktionsnedsättning.

Under 2016 startade vi en Framtidsgrupp bestående av unga klinikchefer. Syftet var att bereda strategiska frågor till klinikchefsgruppen och styrelsen. Under 2017 har vi träffats vid fyra tillfällen. Sommarkliniken är en idé som kläcktes vid ett möte och som vi beslöt i klinikchefsgruppen att testa i Arboga sommaren 2017. När vi besöker Tandläkar-

högskolor upplever vi nu att många har hört talas om detta och är intresserade av att jobba 2018 på sommarkliniken i Sala. Andra ärenden som bereds är egen webbsida, digitalisering i tandvård med mera.

Framgång skapas av det vi gör varje dag. Den bygger på att vi alla använder vår fulla kompetens och erfarenhet kombinerat med entusiasm och vilja att hela tiden förbättra den kliniska vardagen. Vi är alla beredda att ställa om i takt med att omvärlden förändras för att skapa en bättre framtid.

Våra intäkter 2017 var 231,7 mkr vilket är 3,3% lägre än 2016 men 2,3% högre än 2015. Vi har kontroll på våra kostnader som under 2017 uppgick till 220,0 mkr, vilket är 3,4% lägre än 2016 men 0,7% högre än 2015. Årets vinst 2017 blev 8,1 mkr, vilket är högre än 2016 och 2015.

Folktandvården är ett resultat för allt vi gör tillsammans och för våra patienter. Ett stort tack till er och tummen upp för 2017!

Clas Stenlund

Året i korthet

I ett kunskapsföretag som Folktandvården är det viktigt att det bedrivs ett arbete med kontinuerlig utveckling och uppföljning av verksamheten via utbildning och klinisk forskning. Arbetet kräver samverkan inom organisationen tillsammans med nationella nätverk.

Rekrytering/marknadsföring

Rekryteringsgruppen har marknadsfört bolaget inför framtida rekryteringsbehov.

Bolaget har ambassadörer som marknadsför bolaget såväl inom som utanför Region Västmanland.

Detta genom deltagande vid odontologiska Riksstämman i Stockholm samt vid arbetsmarknadsdagarna vid tandvårdshögskolorna i Stockholm, Göteborg, Umeå och Malmö.

18 tandvårdstuderande har haft sommarjobb på våra kliniker. 10 på Sommarkliniken i Arboga samt 8 på övriga kliniker, vilket vi ser som en del i den framtida personalförsörjningen.

Tandsköterskeutbildningar (YH-utbildning) genomförs av MedLearn (Västerås) i samverkan

med Tandvården i Västmanland och Sörmland. 26 elever tog examen 22 december 2017. En ytterligare tandsköterskeutbildning pågår som avslutas i december 2018. Ansökan om distansutbildning till tandsköterska med start till hösten 2018 har inlämnats av MedLearn till YH-myndigheten.

Studenter har fått praktik på våra kliniker från tandhygienistutbildningen i Karlstad och Jönköping. Tandhygienistutbildningen i Karlstad har lagts ner under året, vilket innebär att det inte finns någon tandhygienistutbildning i vårt närområde.

Folktandvårdsorganisationerna i vårt närområde har tillsammans uppvaktat högskoleämbetena med syfte att starta en tandhygienistutbildning. Vi ser gärna att utbildningen förläggs till Mälardalens Högskola i Västerås. Bolaget som samverkanspartner ställer upp genom att ta emot elever för praktik tillsammans med övriga Folktandvården i vårt närområde.

Vi har deltagit i Region Västmanlands projekt "En väg in"

för att bereda praktikplatser för tandläkare med utländsk examen. En tandläkare med utländsk examen har tagits emot för 6 månaders handledd praktik för att erhålla svensk legitimation.

Karriärvägar och utbildning

Utbildningar har tagits fram i samarbete med klinikcheferna med uppgift att ta fram kommande års utbildningsbehov samt planera och genomföra utbildningar.

Det sker i nära samarbete med Lärocentrum vid Region Västmanland.

Ett utbildningsprogram har utarbetats tillsammans med specialisttandvårdsverksamheten i Region Västmanland.

Presumtiv chefsutbildning (framtidig chef/ledare) med fem deltagare från respektive Folktandvård har genomförts under 2017 tillsammans med Folktandvården Örebro, Värmland och Dalarna.

Introduktionsåret för nyanställda har genomförts där information ges om debitering,

Barnfestivalen i Västerås.

ergonomi, information om Folktandvårdsorganisationen och Specialisttandvården.

Folktandvårdens kansli har genomfört introduktionsdag för alla nyanställda medarbetare.

Allmäntandläkare, specialisttjänstgöring

Tre allmäntandläkare går ST-utbildning (protetik, ortodonti och endodonti). Tre tandläkare meriterar sig för ST-utbildning (ortodonti, parodontit och käkkirurgi).

Nischtandläkare

För att ge patienter möjlighet till omhändertagande på hemmakliniken, även vid behov av mer avancerad vård, finns nischtandläkare inom olika specialiteter på allmänkliniker.

Utveckling och uppföljning

Arbetet med att utveckla uppföljningen av utförda vårdinsatser fortgår. Det sker dels inom ramen för Regionens uppföljningsplan för Folktandvården, men även genom att kartlägga våra processer samt arbetet med ständiga förbättringar. Folktandvården har tillsammans med Folktandvårdsorganisationer med T4 som journalsystem kartlagt sina processer. Dessa har ytterligare bearbetats när alla T4-landsting har gått samman i ett arbete kring T4 version 3.

Folktandvården Västmanland AB är sedan 2012 ansluten till SKaPa. SKaPa (Svenskt Kvalitetsregister för Karies och Parodontit) är ett nationellt kvalitetsregister med uppgift att följa karies- och parodontitutvecklingen genom automatiserad datainsamling från patientjournaler.

Datainsamling har pågått från 2013 och omfattar data från år 2008 avseende alla våra revisionspatienter i systemet.

Generella hälsoinsatser

Folktandvården har under 2017 haft uppdraget att arbeta med att ge en mer utåtriktad information till barn och ungdomar i samverkan med förskola/skola och andra intresseorganisationer.

I Arboga, Fagersta och Västerås kommun har samarbete med skolhälsovården utförts. Där finns tandvårdsfrågor med i de elevhälsosamtal som skolsköterskorna har med alla elever i årskurs fyra och åtta. Syftet är att kunna identifiera riskindivider som inte besöker tandvården och att skolsköterskan i samråd med elevens vårdnadshavare kontaktar tandvården för att etablera kontakt där den saknas.

Asylboende i Norberg besöktes under våren 2017 där Folktandvården informerade om tänder och munhälsa.

Under 2017 har den externa verksamhetsgruppen, bestående av två tandhygienister och tre tandsköterskor, besökt skolor i årskurs sex och förskoleklass.

Målet var att samtliga skolor med årskurs sex och förskoleklass i Västmanland skulle nås. I december 2017 har samtliga skolor i Västmanland med årskurs sex och förskoleklass fått besök med informationssamtal från Folktandvården. Totalt har 111 skolor besökts, bestående av 227 förskolegrupper samt 161 grupper i årskurs sex.

Folktandvården deltog vid Barnfestivalen i Västerås och träffade länets invånare i samband med utdelning av ballonger och påsar med tandborstar och tandkräm. Folktandvården deltog även vid gymnasiemässan ORKA, där tandborstar och munskölj med fluor delades ut. Gymnasiemässan är ett obligatoriskt moment för årskurs ett i de kommunala gymnasieskolorna i Västerås, där även de privata skolorna är inbjudna.

Under 2017 har Folktandvården besökt introduktionsklasser med inriktning språkintrouktion på Wijkmanska i Västerås.

>>>

Folktandvården Bäckby.

Tandvårdsdagen januari 2017.

Uppsökande tandvård

Den uppsökande verksamheten i Folktandvården har under 2017 fortsatt sitt arbete runt om i länet. Det är fyra tandhygienister och en samordnare som driver verksamheten. Verksamheten har uppnått sina mål med att besöka ca 2 700 personer som har intyg för nödvändig tandvård och vi har hållit utbildning för 940 personer inom den kommunala verksamheten.

Odontologisk Riksstämman

Vid Riksstämman i Stockholm den 15-17 november 2017 representerades Folktandvården Västmanland av våra kunniga medarbetare. Många besökte vår monter och anmälde intresse för arbete hos oss.

Frisktandvård och beslutsstöd för riskbedömning

Riskbedömning är en viktig del av vårdkvaliteten. De med hög risk för sjukdom får utökade

förebyggande insatser och de med låg risk får förlängda kallelseintervaller. Under året har 90% av patienterna blivit riskbedömda. Under året tecknade 142 patienter tandvårdsavtal med fast pris, vilket innebär att vi har totalt 3 498 patienter med Frisktandvårdsavtal vid årets slut.

Kundenkät

Folktandvården har genomfört kundenkäter på samtliga kliniker under 2017. Patienterna svarar på månadens fråga genom att stoppa en kula i låda med svarsalternativen ja, nej eller vet ej. Det är mellan 700 – 1 300 patienter som besvarat frågorna varje månad. Under året har nio frågor ställts varav 4 har berört hur våra kunder uppfattar oss och fem frågor om våra kunders syn på kosmetisk tandvård, öppettider med mera. Svaren är mycket positiva för oss samtidigt som det finns områden där vi arbetar med att bli bättre.

Digitala samverkansytor

Via vårt intranät Arbetsplatsen hittar alla medarbetare aktuell information om verksamheten

och organisationen. Den nationella webbplattformen 1177.se används allt mer och Folktandvården Västmanland har uppdaterat tandvårdssidorna. Där finns också en jämförelsesida för tandvårdspriser. Folktandvården erbjuder även våra patienter 1177:s e-tjänster.

Vår Facebooksida riktar sig till våra patienter, nya som gamla. Tanken är att även våra medarbetare skall ha glädje av sidan.

Syftet är också att synas i sociala medier och nå ut till en större målgrupp samt följa med i utvecklingen.

Upplägget på inläggen är informativa och ger tips och råd gällande munhälsan. När vi har evenemang där vi vill synas lite extra har Facebook varit ett bra forum. Vi har som mål att fler patienter skall teckna ett Frisktandvårdsavtal hos oss, så att de enkelt har kontroll på sina tandvårdskostnader.

Information om att vi erbjuder Frisktandvård samt hur avtalet ser ut kommer att synas med jämna mellanrum i inläggen för att förhoppningsvis nå ut till fler patienter.

Förvaltningsberättelse

Folktandvården Västmanland AB erbjuder ett komplett utbud av tjänster inom allmäntandvård.

Folktandvården är länets största leverantör av tandvårdstjänster. Vi har en stor geografisk spridning med 17 allmäntandvårdskliniker, en annexklinik i Virsbo och undersökningsrum vid tre äldreboenden.

Vi finns lokaliserade i samtliga av länets kommuner. Allmäntandvården, omfattande tandvård för barn, ungdomar och vuxna är volymmässigt den största verksamheten. Årligen väljer ca 90% barn och ungdomar Folktandvården som vårdgivare. Förutom direkt vårdverksamhet till enskilda patienter, ingår även förebyggande tandhålsövård som riktar sig till hela befolkningen inom länet samt erbjudande om Frisk tandvårdsavtal.

Tandvårdsmarknaden kännetecknas idag av att barn och ungdomar samt vuxna patienter fritt kan välja tandläkare som har fri etableringsrätt samt att pris-sättningen är fri. Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket (TLV) fastställer årligen den nationella referensprislistan som ligger till grund för tandvårdsförmånens referenspris. Det innebär att ett pris som är högre än referenspriset rabatteras till referenspriset och patienten får betala sin del av referenspriset plus mellanskillnaden till det faktiska priset. Folktandvården Västmanland AB följer referensprislistan.

Barn- och ungdomstandvården utgör 29% av Folktandvårdens totala intäkter. Nödvändig tandvård samt tandvård som led i sjukdomsbehandling utgör 5%.

VIKTIGA FÖRHÅLLANDEN

Risker för bolaget

Folktandvården har 17 kliniker, en annexklinik samt undersökningsrum vid tre äldreboenden

i Västmanland. Antalet behandlingsrum på klinikerna motsvarar med sina öppettider en kapacitet på cirka en timma per länsinvånare och år. Klinikernas lokaler har generellt mycket god arbetsmiljö.

Regionen har en väl utvecklad och säker informationsstruktur som är anpassad för hälso- och sjukvård. Folktandvården är med och finansierar denna struktur.

Ersättning via barnpeng kommer inte att täcka kostnaden för tandvård till barn och unga. Detta förklaras av nyanlända barn och unga.

Privata tandvårdsbolag erbjuder erfarna medarbetare högre löner än vad Folktandvården kan matcha. Det är möjligt genom att de avviker från den nationella referensprislistan med högre priser och har lägre kostnader för sina lokaler och IT. Kostnader för framtida pensionsåtaganden påverkas av Finansinspektionens diskonteringsränta och beräkningsmodell. Det innebär en risk för fortsatt stora svängningar i Bolagets kostnader.

Folktandvården har även identifierat följande risker:

- Placeringar i aktie- och räntefonder för att täcka framtida pensionsåtaganden
- Kundförluster

VÄSENTLIGA HÄNDELSER EFTER RÄKENSKAPSÅRETS UTGÅNG

Folktandvårdens prislista har justerats i enlighet med TLV:s nationella referensprislista efter beslut i Folktandvårdens styrelse samt av Landstingsfullmäktige. Prislistan reviderades den 15 januari 2018.

Riksdagen har beslutat om förlängd period för fri tandvård till 23 år i tre steg. Det innebär fri tandvård till och med 21 år under 2017, till och med 22 år under 2018 och till och med 23 år 2019.

Bolaget kommer att få ökade kostnader för framtida pensionsåtaganden

utifrån fastställd diskonteringsränta och beräkningsmodell av Finansinspektionen.

MILJÖFRÅGOR, PERSONALFRÅGOR OCH ANNAN ICKE-FINANSIELL INFORMATION

Bolagets viktigaste resurs är kompetenta och engagerade medarbetare. Vår organisation kännetecknas av delaktighet samt en god samverkan mellan personalgrupper, kliniker och fackliga organisationer. Ett led i detta är att kartlägga våra processer samt arbetet med ständiga förbättringar, vilket ger medarbetarna påverkansmöjlighet, delaktighet och ökat engagemang. Att ta emot studenter är en betydande och viktig del av vår verksamhet för att på sikt trygga vår framtida kompetensförsörjning. Klinikerna har under sommaren 2017 tagit emot arton sommarjobbare inklusive handledning. Bolaget har och kommer att anställa nyutexaminerade tandläkare från de odontologiska utbildningarna.

Två studerande vid tandhygienistutbildningar har fått handledd praktik på våra kliniker.

Tandsköterskestuderande vid MedLearn i Västerås har fått handledd praktik.

Arbetsmiljö

Folktandvården har under året genomfört skyddsronder på varje arbetsplats som ett led i det systematiska arbetsmiljöarbetet. Fokus vid den "centrala" skyddsronden har varit medarbetarpolitiken inklusive värdegrundsarbetet samt säkerhet. Varje klinik har upprättat en handlingsplan för arbetsmiljö som årligen följs upp och revideras samt anger behov av arbetsmiljöåtgärder. En bolagsövergripande arbetsmiljöplan finns upprättad som följs upp och revideras i samband med skyddsronder och bolagssamråd.

Folktandvården har tecknat lokalt samverkansavtal med de fackliga organisationerna, vilken

>>>

Förvaltningsberättelse

tidigare har implementerats på klinikerna och följs upp.

Avtal finns tecknat mellan Regionhälsan och Folktandvården Västmanland AB som avser utbud av företagshälsovårdstjänster som regionhälsan tillhandahåller.

Friskvårdssatsningar och friskvårdersättning följer Region Västmanlands riktlinjer.

Medarbetarna erbjuds medicinska hälsokontroller vart tredje år. Regionhälsan ansvarar att utföra hälsokontrollerna. Folktandvården har även erbjudit alla medarbetare möjlighet genom Regionhälsans omsorg att få vaccination mot Hepatit B, mässling samt influensa.

I introduktionsåret för nyanställda medarbetare finns ett avsnitt med ergonomi som Regionhälsan håller i. En arbetsmiljödag kommer att genomföras januari 2018 för klinikledning och skyddsombud med fokus på arbetsmiljöverkets föreskrift om organisatorisk och social arbetsmiljö (OSA) med inriktning på arbetsglädje och stolta medarbetare.

Medarbetarenkät

Folktandvården deltog 2017 i Region Västmanlands medarbetarenkät. Resultatet kommer att redovisas för klinikledningarna februari 2018. Nytt för i år är att regionen bytt leverantör av

enkäten (Springlife). Resultatet av enkäten ska därefter redovisas och diskuteras på arbetsplatsträffar och kliniksamråd. Förbättringsåtgärder tas fram på klinikknivå och anges i arbetsmiljöplaner som följs upp i samband med den årliga skyddsronen. Fortsatt arbete pågår att revidera klinikens styrkort samt upprätta individuella mål.

Styrkort

Styrkortet utvecklar kundperspektivet genom att följa att patienter är nöjda med vårt bemötande och kliniska arbete samt får tid enligt överenskomna revisionsintervall och att akuta patienter får tid samma dag. Verksamhetsperspektivet kommer att följa epidemiologiska variabler så att våra förebyggande insatser hjälper invånarna att förbli friska i munnen.

Medarbetarperspektivet skall skapa arbetsglädje genom att följa ledar- och medarbetarskapet.

Engagemang och delaktighet med affärsmässighet skall skapa arbetsglädje.

Det finansiella perspektivet skall vara ett resultat av övriga perspektiv för att på sikt skapa ett självfinansierat och lönsamt bolag så att vi kan kompetensutveckla medarbetarna och göra nödvändiga investeringar för att förbättra munhälsan i Västmanland.

Sjukfrånvaro

Folktandvården har utarbetat en handlingsplan för sänkt sjukfrånvaro och anlitat vid behov Regionens rehabiliteringskonsult samt Regionhälsans tjänster. Region Västmanlands sjukfrånvaro- och rehabiliteringsverktyg ADATO används.

Den totala sjukfrånvaron 2017 uppgår till 7,0%. Det kan konstateras att sjukfrånvaron följer den totala sjukfrånvaronivån i Region Västmanland under motsvarande år.

Personalfrågor i övrigt

För Folktandvården gäller centrala kollektivavtal som tecknats av PACTA. Personalförsäkringar har tecknats genom FORA AB. I övrigt följer Bolaget Region Västmanlands policydokument och riktlinjer. Pensionsavtalen KAPKL och AKAPKL enligt PACTA/SKL gäller.

Miljöledningssystem och miljöutbildning

För att miljöarbetet skall bedrivas på ett effektivt och framgångsrikt sätt finns ledningssystem, utbildning och effektiva verktyg tillgängligt för alla medarbetare. Regionen har arbetat fram e-utbildningar inom miljö och målet är att samtliga våra medarbetare, chefer och arbetsledare genomföra utbildningarna. Bolagets miljöpolicy är uppdaterad.

ÅRSJÄMFÖRELSE	2017	2016	2015	2014
Nettoomsättning, tkr	231 529	239 032	226 448	219 255
Resultat efter finansiella poster, tkr	12 981	11 275	7 018	5 677
Balansomslutning, tkr	136 147	120 002	89 067	72 587
Antal anställda, st	283	302	303	287
Soliditet, %	32	28	27	25
Avkastning på totalt kapital, %	11	10	9	9
Avkastning på eget kapital, %	30	34	29	31

Förvaltningsberättelse

Miljöpåverkan

Bolaget bedriver anmälningspliktig/tillståndspliktig verksamhet enligt Miljöbalken. Det innebär att Bolaget anmäler till kommunernas miljökontor ny- och avetablering av kliniker samt driftstörningar med mera. Folktandvården har amalgamavskiljningsanläggningar vid samtliga kliniker, vilka kontrolleras och byts ut årligen av saneringsföretag. Mängden kvicksilveravfall återrapporteras från saneringsföretaget till respektive klinik. Kliniker med för höga kvicksilverutsläpp åtgärdas. Folktandvården använder ett kemikalierapporteringsystem, vilket möjliggör att en förteckning över samtliga använda kemiska produkter finns lokalt vid respektive klinik. Klinikernas tandvårdsutrustning kontrolleras årligen med avseende på bakterietillväxt i vattnet. Syftet är att vattnet som finns i utrustningen skall vara av samma kvalitet som det inkommande vattnet. Detta säkerställs genom dagliga rutiner och vattenreningssystem kopplade till utrustningen.

Under 2017 har en handlingsplan för miljö gällande 2018-2022 tagits fram.

Våra övergripande miljömål är att minimera kvicksilverutsläppen och att ytterligare förbättra tandhälsan hos länsinnevärnarna.

Kvicksilver är ett av våra värsta miljögifter. Kvicksilverutsläpp från tandvård uppstår på grund av borttagning av amalgamfyllningar.

Hälsförbättringar är ett utmärkt sätt att minska den negativa miljöpåverkan och att öka den positiva påverkan. I tandvårdens verksamhet innebär det t ex att en frisk patient inte behöver få fyllningar borttagna eller nya utförda. Man kommer på färre besök till tandvården. Allt detta reducerar användning av kemikalier och förbrukningsartiklar.

Vi arbetar aktivt genom upphandling och metodutvecklingar för att minska användningen av miljö- och hälsofarliga kemikalier samt för att öka återvinningsgraden av vårt avfall.

Kvalitetssystem

Under 2017 har arbetet fortsatt med vårt kvalitetssystem Centuri, ett Regiongemensamt system för rutiner, instruktioner och metoder.

Patient- och arbetsmiljöavvikelser hanteras i Regionens gemensamma avvikelssystem Synergi. Under året har 132 avvikelser registrerats, varav 42 var arbetsmiljörelaterade och 60 patientrelaterade. Vi har under året fokuserat på hygienrutiner för att stärka patientsäkerhetsarbetet.

Åtta av tio 6-åringar och sju av tio 19-åringar har friska tänder.

Bland de vuxna patienterna skattar åtta personer av tio sin munhälsa som god.

Framtida utveckling

Tandvårdsmarknaden kännetecknas av hård konkurrens och ökat behov av omfattande tandvård från nyanlända svenskar. Det medför att vi ser över såväl arbetssätt som öppettider för att möta våra kunders behov och förväntningar. Folktandvården är ett hälsofrämjande bolag där

Generella Hälsoinsatser samt Frisktandvård är viktiga erbjudanden för att hjälpa invånarna till friska tänder hela livet. Tandvård till äldre är ett område där vi under året kommer att fortsätta att förbättra vårt omhändertagande. Våra team för munhälso- och bedömningar i hela länet identifierar allt fler riskpatienter med behov av nödvändig tandvård.

Ägarförhållanden

Folktandvården Västmanland AB är ett helägt dotterbolag till Region Västmanland, org.nr. 2321000172.

FÖRÄNDRING AV EGET KAPITAL

	Bundet eget kapital	Fritt eget kapital		Summa eget kapital
	Aktiekapital	Balanserat resultat	Årets resultat	
Eget kapital 2017-01-01	2 000	15 095	6 426	23 521
Disposition av föregående års resultat	–	6 426	-6 426	–
Årets resultat	–	–	8 070	8 070
Eget kapital 2017-12-31	2 000	21 521	8 070	31 591

Aktieägarna har lämnat villkorat aktieägartillskott som efter återbetalning uppgår till 14 500 tkr. Beloppet ingår i balanserat resultat.

Förslag till vinstdisposition

Till årsstämman förfogande står följande vinstmedel:	
Balanserade vinstmedel	21 521 122
Årets resultat	8 070 029
Totalt	29 591 151
Styrelsen föreslår att resultatet disponeras så att i ny räkning överförs (kronor)	
	29 591 151
Totalt	29 591 151

Resultaträkning

tkr	NOT	2017-01-01 -2017-12-31	2016-01-01 -2016-12-31
Nettoomsättning		231 529	239 032
Övriga rörelseintäkter		208	635
	2	231 737	239 667
Rörelsens kostnader			
Råvaror och förnödenheter		-20 697	-21 557
Övriga externa kostnader	3, 4	-49 834	-51 276
Personalkostnader	5	-144 677	-150 456
Av- och nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar		-4 834	-4 463
Summa rörelsens kostnader	2	-220 042	-227 752
Rörelseresultat		11 695	11 915
Resultat från finansiella poster			
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		2 916	157
Räntekostnader och liknande resultatposter	6	-1 630	-797
Summa resultat från finansiella poster		1 286	-640
Resultat efter finansiella poster		12 981	11 275
Bokslutsdispositioner	7	-2 617	-3 027
Skatt på årets resultat	8	-2 294	-1 822
Årets vinst		8 070	6 426

Balansräkning

tkr	NOT	2017-12-31	2016-12-31
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Maskiner och andra tekniska anläggningar	9	13 554	15 809
Inventarier, verktyg och installationer	10	4 655	4 804
		18 209	20 613
Summa anläggningstillgångar		18 209	20 613
Omsättningstillgångar			
Varulager m m			
Råvaror och förnödenheter		2 250	2 359
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		1 865	1 579
Fordringar på koncernföretaget		0	44
Övriga kortfristiga fordringar		1 504	2 022
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	11	1 479	1 827
		4 848	5 472
Kortfristiga placeringar			
Kortfristiga placeringar	12	57 126	48 584
Kassa och bank		53 714	42 974
		110 840	91 558
Summa omsättningstillgångar		117 938	99 389
Summa tillgångar		136 147	120 002

f

Balansräkning

tkr	NOT	2017-12-31	2016-12-31
Eget kapital och skulder			
Eget kapital			
Bundet eget kapital			
Aktiekapital (20 000 aktier med kvotvärde 100 kr)		2 000	2 000
Fritt eget kapital			
Balanserad vinst eller förlust		21 521	15 095
Årets vinst		8 070	6 426
		29 591	21 521
Summa eget kapital		31 591	23 521
Obeskattade reserver	13	15 017	12 399
Avsättningar	14		
Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser		55 956	49 381
Summa avsättningar		55 956	49 381
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		6 105	6 313
Skulder till koncernföretag		958	0
Aktuella skatteskulder		4 395	2 611
Övriga kortfristiga skulder		2 035	2 064
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	15	20 090	23 713
Summa kortfristiga skulder		33 583	34 701
Summa eget kapital och skulder		136 147	120 002

K

Kassaflödesanalys

tkr	NOT	2017-01-01 -2017-12-31	2016-01-01 -2016-12-31
Den löpande verksamheten			
Rörelseresultat före finansiella poster		11 695	11 915
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet, mm	17	10 182	15 286
Erhållen ränta		199	157
Reavinst vid försäljning av kortfristig placering		2 717	–
Erlagd ränta		-402	-381
Betald skatt		-2 294	-1 822
Ökning/minskning varulager		109	207
Ökning/minskning kundfordringar		-286	261
Ökning/minskning övriga kortfristiga fordringar		910	1 698
Ökning/minskning leverantörsskulder		-208	1 945
Ökning/minskning övriga kortfristiga rörelseskulder		-910	8 298
Kassaflöde från den löpande verksamheten		21 712	37 564
Investeringsverksamheten			
Investeringar i materiella anläggningstillgångar		-2 430	-10 782
Ökning/minskning av kortfristiga placeringar		-8 542	-28 284
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-10 972	-39 066
Årets kassaflöde		10 740	-1 502
Likvida medel vid årets början		42 974	44 476
Likvida medel vid årets slut		53 714	42 974

A

Noter

NOT 1

Redovisnings- och värderingsprinciper
Folk tandvården Västmanland ABs årsredovisning har upprättats enligt årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd BFAR 2012:1, Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Intäkter

För utförda vårduppdag redovisas inkomster som är hänförliga till uppdraget som intäkt i förhållande till vårduppdagets färdigställandegrad på balansdagen. Ett vårduppdags färdigställandegrad mäts kontinuerligt genom rapportering av vårdåtgärder. Då Folk tandvårdens vårduppdag består i omhändertagande av patienter är det inte möjligt att mäta nedlagda utgifter per patient, utan de patientrelaterade utgifterna kostnadsförs sålunda i takt med att de uppstår. En befarad kundförlust på ett vårduppdag redovisas som kostnad. Frisk tandvård innebär fleråriga avtal där patienten betalar en månatlig avgift för att erhålla den tandvård han/hon behöver under avtalsperioden. Intäkten bokförs i takt med inbetalningar under avtalsperioden.

Inkomstskatter

Redovisade inkomstskatter innefattar skatt som skall betalas eller erhållas avseende aktuellt år samt justeringar avseende tidigare års aktuella skatt. Skatteskulder/-fordringar värderas till vad som enligt företagets bedömning skall erläggas till eller erhållas från Skatteverket. Bedömningen görs enligt de skatteregler och skattesatser som är beslutade eller som är aviserade och med stor säkerhet kommer att fastställas. För poster som redovisas i resultaträkningen, redovisas även därmed sammanhängande skatteeffekter i resultaträkningen. Skatteeffekter av poster som redovisas direkt mot eget kapital, redovisas mot eget kapital. Uppskjuten skatt avseende framtida skatteeffekter redovisas inte i resultat- och balansräkningarna.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. Utgifter för reparation och underhåll redovisas som kostnader. I bolaget redovisas samtliga lånekostnader som kostnader i den period de uppkommer. Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. Linjär avskrivningsmetod används för samtliga typer av materiella tillgångar. För anläggningstillgångar som övertogs i samband med bolagiseringen följs den ursprungliga avskrivningsplanen.

✚

Följande avskrivningstider tillämpas:

Maskiner och andra tekniska anläggningar	7 år
Inventarier, verktyg och installationer	10 år

Statliga stöd

Statliga stöd redovisas till verkligt värde när det finns rimlig säkerhet att stödet kommer att erhållas och att bolaget kommer att uppfylla alla därmed sammanhängande villkor.

Leasingavtal

Samtliga leasingavtal, oavsett om de är finansiella eller operationella, redovisas som hyresavtal. Leasingavgiften kostnadsförs linjärt över leasingperioden.

Fordringar

Kundfordringar redovisas som omsättningstillgångar till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra kundfordringar. Övriga fordringar upptas till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt.

Varulager

Varulagret värderas, med tillämpning av först-in först-ut-principen, till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet på balansdagen.

Avsättningar

Pensionsförpliktelser

Avsättningar redovisas när bolaget har eller kan anses ha en förpliktelse som ett resultat av inträffade händelser, där det är sannolikt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera åtagandet och en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras. Avsättningen görs med det belopp som motsvarar den bästa uppskattningen av den utbetalning som krävs för att reglera åtagandet. Omprövning av avsättningar sker varje balansdag. Beräkning av skulden har utförts av KPA (Kommunernas Pensions AB).

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medför in- eller utbetalningar. Som likvida medel klassificeras kassa- och banktillgodohavanden.

Finansiella instrument

Riskhantering

Folk tandvården Västmanland AB ingår i koncern under Region Västmanland. För hantering av finansiella risker inom Regionen, har framtagits en Finansieringspolicy, vilken utgör ett ramverk av regler och riktlinjer för hantering av finansiella risker.

Noter

I Finansieringspolicyen framgår att Regionen bedriver en aktiv finansförvaltning, vilket innebär att Regionen har att hantera finansiella risker inom givna ramar med beaktande av kostnader för att minimera eller eliminera risker.

Likvida medel

Folk tandvården Västmanland AB följer Region Västmanlands Finansieringspolicy och ingår i Regionens koncernkontosystem. Behållning respektive skuld inom koncernkontosystemet redovisas som "Kassa och bank" respektive "Checkräkningskredit". Bolaget har en beviljad checkräkningskredit på 15 mkr.

Ränterisk

Förändringar i marknadsräntan påverkar Folk tandvårdens räntenetto ur en risksynvinkel genom att inlåning på koncernkonto kan ge en lägre avkastning samt att ett eventuellt utnyttjande av krediter riskerar att medföra högre räntekostnader. Den tid det tar för en förändring av räntan att påverka räntenettet beror på tecknade villkor genom avtal. Folk tandvårdens överskottslikviditet finns placerad på koncernkonto samt i aktie och räntefonder, vilka redovisas som kortfristiga placeringar i enlighet med Finanspolicyen. Skuld respektive fordran i koncernkontosystemet ränteberäknas dagligen med en rörlig räntebas till vilken en marginal kopplas. Enligt Finansieringspolicyen skall räntan i systemet följa räntemarknadens fluktuationer och på denna grund vara kopplad till en räntebas med kort löptid. Räntekapitalisering sker en gång per år per den sista december för såväl kostnads- som intäktsränta.

Rörelsefordringar och rörelseskulder

Kundfordringar, leverantörsskulder och liknande finansiella instrument redovisas enligt affärsdagsprincipen.

Kundkreditrisk

Risken att Folk tandvården Västmanland AB:s kunder inte uppfyller sina åtaganden och att Folk tandvården Västmanland AB därmed inte får betalt för sina kundfordringar, utgör en kundkreditrisk. För att begränsa risken för kreditförluster tillämpas som huvudregel kontantbetalning av patientavgifter. Vid bokning av ny behandling kontrolleras att obetalda fakturor på någon av Folk tandvården Västmanland AB:s mottagningar inte föreligger för den aktuella patienten.

Prisrisker

Folk tandvården är i sin verksamhet utsatt för risker genom prisförändringar främst på materialkost-

nader, lokalkostnader och elkostnader. Risken för prisförändringar på materialkostnader begränsas av att upphandling av sådana varor sker i enlighet med Lagen om offentlig upphandling, vilket medför att priserna på aktuella produkter därmed är reglerade för en bestämd avtalsperiod.

Ersättningar till anställda

Kortfristiga ersättningar

Kortfristiga ersättningar i bolaget utgörs av lön, sociala avgifter, betald semester, betald sjukfrånvaro, sjukvård och möjlighet till resultatbaserad ersättning. Enligt resultatdelningsmodellen kan ersättning maximalt uppgå till en månadslön och minst 60% av resultatet innan resultatdelning skall kvarstå i bolaget. Kortfristiga ersättningar redovisas som en kostnad och en skuld då det finns en legal eller informell förpliktelse att betala ut en ersättning.

Ersättningar efter avslutad anställning

I bolaget förekommer såväl avgiftsbestämda som förmånsbestämda pensionsplaner. I avgiftsbestämda planer betalar företaget fastställda avgifter till ett annat företag och har inte någon legal eller informell förpliktelse att betala något ytterligare även om det andra företaget inte kan uppfylla sitt åtagande. Bolagets resultat belastas för kostnader i takt med att de anställdas pensionsberättigande tjänster utförs. Vid förmånsbestämda planer står företaget i allt väsentligt riskerna för att ersättningarna kommer att kostar mer än förväntat och att avkastningen på relaterade tillgångar kommer att avvika från förväntningarna.

Bolaget redovisar förmånsbestämda pensionsplaner i enlighet med K3s förenklingsregler. Bolaget redovisar pensionsskulden enligt den beloppsuppgift som erhålls från KPA (Kommunernas Pensions AB).

Nyckeltalsdefinitioner

Soliditet

Eget kapital och obeskattade reserver (med avdrag för uppskjuten skatt) i förhållande till balansomslutningen.

Avkastning på totalt kapital

Resultat före avdrag för räntekostnader i förhållande till balansomslutningen.

Avkastning på eget kapital

Resultat efter finansiella poster i förhållande till eget kapital och obeskattade reserver (med avdrag för uppskjuten skatt).

Noter

NOT 2

Inköp och försäljning med Region Västmanland

% av total omsättning	2017	2016
Inköp	13	11
Försäljning	44	39

NOT 3

Ersättning till revisorerna

PwC		
Revisionsuppdraget	354	361
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	–	42
Övriga tjänster	23	33
Summa	377	436

NOT 4

Övriga externa kostnader

Lokalhyror	14 924	14 942
IT-kostnader	8 848	8 010
Övriga lokalkostnader	2 590	2 688
Hyra sensorer digital röntgen	3 571	3 515
Reparation och underhåll	2 708	4 874
Mervärdesskatt	5 326	5 416
Övrigt	11 490	11 395
Summa	49 457	50 840

NOT 5

Personal

Medelantalet anställda		
Kvinnor	261	264
Män	31	35
Totalt	292	299

Löner, ersättningar, sociala avgifter och pensionskostnader

Löner och ersättningar till anställda	98 311	98 440
Total	98 311	98 440

Sociala avgifter enligt lag och avtal	31 079	32 102
Löner och ersättningar till styrelsen och verkställande direktören	1 703	1 633
Pensionskostnader för verkställande direktören (Styrelsen erhåller ingen pensionsersättning)	2 788	2 355
Pensionskostnader för övriga anställda	10 796	15 926
Totalt	144 677	150 456

Verkställande direktörens anställningsform omfattas inte av lagen om anställningsskydd. Bolaget har rätt att säga upp verkställande direktören med omedelbar verkan. Lön utgår därvid högst under 24 månader. Om verkställande direktören erhåller annan förvärvsinkomst under dessa 24 månader, skall trots detta full uppsägningslön utgå de första 12 månaderna. För resterande 12 månader skall samordning ske.

Styrelseledamöter

Antal styrelseledamöter på balansdagen

Kvinnor	2	2
Män	3	3
Totalt	5	5

NOT 6

Räntekostnader och liknande resultatposter

	2017	2016
Räntedel i årets pensionskostnad	1 228	416
Bankkostnader	328	324
Borgensavgift	74	57
Summa	1 630	797

NOT 7

Bokslutsdispositioner

Skilnad mellan bokförda avskrivningar och avskrivningar enligt plan	783	-281
Avsättning till periodiseringsfond	-3 400	-2 746
Summa	-2 617	-3 027

NOT 8

Skatt på årets resultat

	2017	2016
Aktuell skatt för året	2 287	1 812
Aktuell skatt hänförlig till tidigare år	7	10
Summa	2 294	1 822

Noter

NOT 9

Maskiner och andra tekniska anläggningar	2017	2016
--	------	------

Ingående anskaffningsvärden	41 626	33 170
Årets förändringar:		
Inköp	1 128	10 492
Försäljningar och utrangeringar	-492	-2 036
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	42 262	41 626

Ingående ackumulerade avskrivningar	-25 817	-24 835
Årets förändringar:		
Försäljningar och utrangeringar	483	1 993
Avskrivningar	-3 374	-2 976
Utgående ackumulerade avskrivningar	-28 708	-25 818
Utgående restvärde enligt plan	13 554	15 808

NOT 10

Inventarier, verktyg och installationer	2017	2016
---	------	------

Ingående anskaffningsvärden	15 176	14 897
Årets förändringar:		
Inköp	1 302	290
Försäljningar och utrangeringar	-167	-11
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	16 311	15 176

Ingående avskrivningar	-10 372	-8 939
Årets förändringar:		
Försäljningar och utrangeringar	82	11
Avskrivningar	-1 366	-1 445
Utgående ackumulerade avskrivningar	-11 656	-10 373
Utgående restvärde enligt plan	4 655	4 803

NOT 11

Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	2017	2016
--	------	------

Upplupen intäkt avseende utförd tandvård	202	451
Underhållsavtal för digital röntgen	875	941
Övriga poster	402	435
Summa	1 479	1 827

NOT 12

Kortfristiga placeringar	2017	2016
--------------------------	------	------

Redovisat värde, totalt	57 126	48 584
Placeringar i aktie- och räntefonder:		
Aktuellt värde på balansdagen	57 199	50 277

NOT 13

Obeskattade reserver	2017	2016
----------------------	------	------

Periodiseringsfonder	6 259	2 859
Överavskrivningar	8 758	9 541
Summa	15 017	12 400

NOT 14

Avsättningar	2017	2016
--------------	------	------

Avsättningar för pensioner och liknande		
Avsättning vid periodens ingång	49 381	38 141
Periodens avsättningar	6 575	11 240
Avsättning vid periodens utgång	55 956	49 381

NOT 15

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	2017	2016
--	------	------

Upplupna löner	128	128
Upplupna semesterlöner	6 635	7 223
Upplupna sociala avgifter	2 294	2 345
Upplupna pensionsavgifter	4 478	4 372
Övriga poster	6 555	9 645
Summa	20 090	23 713

NOT 16

Ställda Säkerheter och ansvarsförbindelser	2017	2016
--	------	------

Ställda säkerheter	Inga	Inga
Ansvarsförbindelser	Inga	Inga

NOT 17

Justeringsposter som inte ingår i kassaflödet	2017	2016
---	------	------

Avskrivningar	4 834	4 463
Avsättning till pensioner	5 348	10 823
Summa	10 182	15 286

Styrelse

**KARL-ERIK
PETTERSSON**

Styrelseordförande
Ledarutbildningar
Projektleddare och utbildare
i arbetsmarknadsfrågor
Inga övriga styrelseuppdrag

**MARIANNE
BERGENDAL**

Styrelseledamot
Förvaltningsdirektör
Verksamhets- och Ledningsstöd

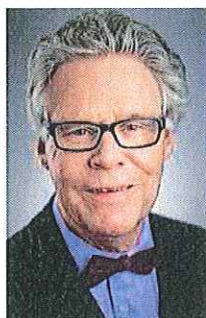
**ARNE
SÄLLSTRÖM**

Styrelseledamot
Fd bankman/bankdirektör,
Seniorkonsult

**GUN-BRITT
ALNEFELT**

Styrelseledamot
Civilekonom
Internrevisor på
Statens kulturråd
Styrelseledamot i
Västerås Lokaltrafik AB

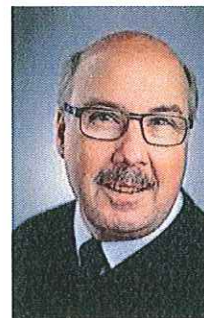
**BO
RANGMAR**

Styrelseledamot
Fd Tandvårdschef
Fd Primärvårdschef
Leg. Tandläkare

**EVA
ERIKSSON**

Arbetstagarrepresentant
Tandsköterska

**TORD
BJÖRKMAN**

Arbetstagarrepresentant
Leg. Tandläkare

Resultat- och balansräkningen kommer att föreläggas årsstämman 2018-05-16 för fastställelse.

Västerås 2018-_____

Karl-Erik Pettersson
Styrelseordförande

Arne Sällström

Gun-Britt Alnefelt

Bo Rangmar

Marianne Bergendal

Claes Stenlander
VD

Vår revisionsberättelse har lämnats 2018- 03-16

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Peter Söderman
Auktoriserad revisor, huvudansvarig revisor

VÄSTERÅS

Folktandvården

Adelsö

021-17 50 50

Folktandvården

Bäckby

021-17 64 90

Folktandvården

Herrgårdet

021-17 41 20

Folktandvården

Oxbacken

021-17 67 80

Folktandvården

Råby

021-17 68 60

Folktandvården

Skultuna

021-17 65 40

Folktandvården

Vallby

021-17 65 80

Folktandvården

Viksäng

021-17 64 80

ARBOGA

Folktandvården

Arboga

021-17 68 80

FAGERSTA

Folktandvården

Fagersta

0223-471 80

HALLSTAHAMMAR

Folktandvården

Hallstahammar

021-17 65 75

KUNGSÖR

Folktandvården

Kungsör

021-17 66 00

KÖPING

Folktandvården

Köping

0221-264 00

NORBERG

Folktandvården

Norberg

021-17 69 70

SALA

Folktandvården

Sala

0224-580 60

SKINNSKATTEBERG

Folktandvården

Skinnskatteberg

021-17 66 80

SURAHAMMAR

Folktandvården

Surahammar

021-17 68 40

VIRSBO

Folktandvården

Virsbo

021-17 69 80

Box 1185, 721 89 Västerås

Tel 021-17 30 00

E-post: folktandvarden@regionvastmanland.se

www.regionvastmanland.se

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Folk tandvården Västmanland AB, org.nr 556766-5574

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Folk tandvården Västmanland AB för år 2017. Bolagets årsredovisning ingår på sidorna 7-19 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Folk tandvården Västmanland ABs finansiella ställning per den 31 december 2017 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Folk tandvården Västmanland AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och återfinns på sidorna 1-6. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av årsredovisningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Folktandvården Västmanland AB för år 2017 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Folktandvården Västmanland AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation, och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

R

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av förvaltningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Västerås den 16 mars 2018
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'PS', with a long horizontal stroke extending to the right.

Peter Söderman
Auktoriserad revisor